

персийско-турски езици, поради което е билъ възпитател на сина на търновския мюфтия, отъ къдото е дошелъ презъ 1867 год. за учител въ Севлиево, а по-сетне се завърналъ въ родния си градъ Казанлъкъ, дето основалъ първото ученолюбиво дружество „Искра“, съществуващо и сега.¹⁾ Следъ тия учители до освобождението ни сѫ учителствували въ същото училище и учителитѣ: Захарий Даскаловъ, Стойчо Христовъ, Петъръ Даскаловъ, Никола Геневъ, Илия Христовичъ Поповъ, г-жа Христовичъ, Димитъръ Душановъ и жена му Рахила Душанова, Т. Икономовъ, Рада попъ Петева, Мария Иванова, Боню Ивановъ, Рашко Карадимовъ, Пенчо Пъевъ, Никола Живковъ, Панайотъ Семерджиевъ, Атанасъ Медникаровъ и Тодоръ Атанасовъ, отъ които Христовичъ и Семерджиевъ сѫ били съ висше образование.²⁾

Наредъ съ училищата и църквите за повдигане духа и просвѣтата на севлиевци сѫ подействували общитѣ революционни движения въ Европа: Френската революция, обединението на Германия, обединението на Италия, а сѫщо и дветѣ войни, водени отъ Русия противъ Турция презъ 1810 и 1829 год. Презъ последнитѣ две войни рускиятѣ войски сѫ минали презъ Севлиево и съ това сѫ подигнали духа на българитѣ, много отъ които, следъ оттеглянето на рускиятѣ войски, сѫ се изселили въ Ромъния, Бесарабия и Русия. Доколко е билъ повдигнатъ националниятъ духъ на българитѣ по него време, се вижда отъ факта, че мнозина българи презъ „Севастополското мурабе“ въ 1854 год. сѫ се записали като доброволци въ руската армия. Такива доброволци е имало и отъ Севлиево, а именно: Симеонъ Бояджиевъ и Anastasъ Mутафовъ (баша на пишещия тия редове), които сѫ взели участие въ войната съ Маловлашкия отредъ на генералъ Липранди³⁾. И двамата тия доброволци сѫ се завърнали после въ Севлиево и съ разказитѣ си за виденото и чутото въ руската армия, досежно величието и могъществото на руската империя, сѫ поддържали високия духъ на своите съграждани съ убеждението и надеждата, че „дѣдо Иванъ“ — Русия — скоро ще дойде да ни освободи отъ не-поносимото двойно робство.

Така създадената чрезъ просвѣтата интелигенция не е можела да изчерпи своята енергия само въ училищата. Тя почувствувала нужда отъ свободни събрания, въ които да размѣня мисли по улицищнитѣ въпроси и да просвѣщава гражданството чрезъ държане на разни сказки. За тази цел севлиевската интелигенция, начело съ учителитѣ, основала първото читалище „Росица“. Тукъ закипява новъ животъ за

¹⁾ Вж. „Казанлъкъ въ миналото“, кн. I, стр. 156.

²⁾ Вж. стр. 37 и 40 отъ „Страници отъ историята на Севлиево“, отъ Н. Ганевъ.

³⁾ Вж. стр. 43 отъ сѫщата книга на Н. Ганевъ.